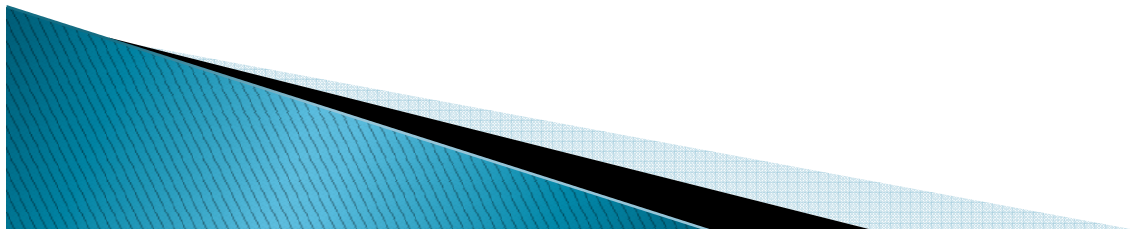
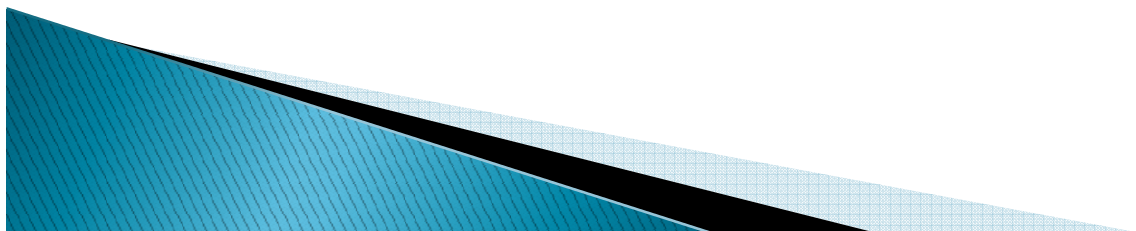

Databázové systémy 2

Optimalizace

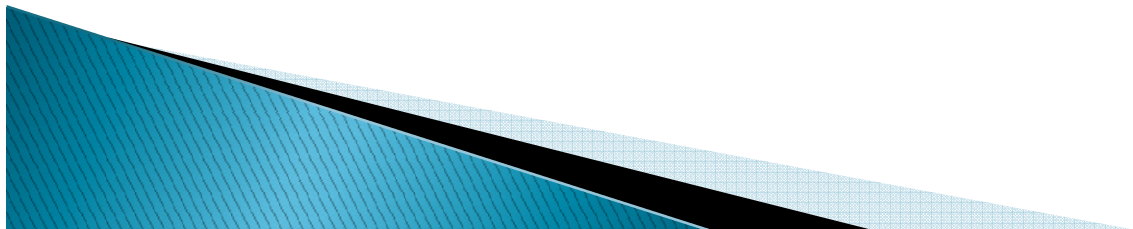

Optimalizace SQL dotazů

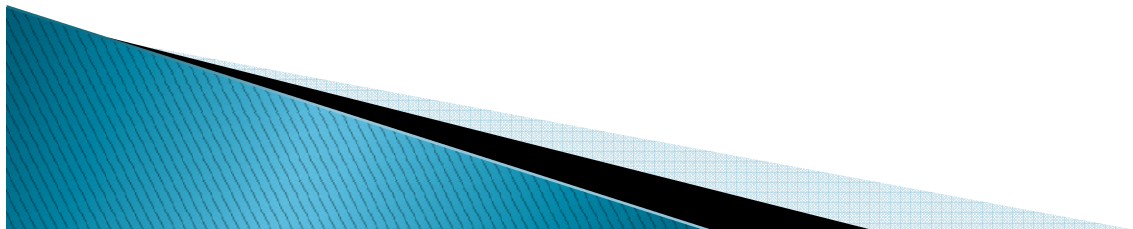
Motivace

- ▶ SQL je velmi flexibilní jazyk.
- ▶ Dvěma či více různými dotazy je možno obdržet stejná data.
- ▶ Rychlost různých dotazů ovšem nemusí být stejná i přesto, že vracejí stejná data.

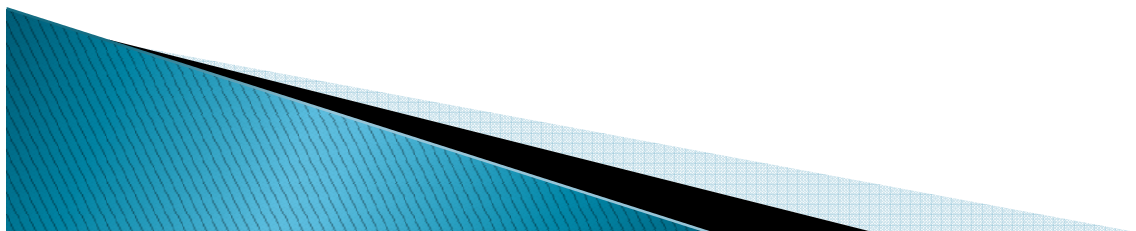
Obsah přednášky

- ▶ Proč optimalizujeme
- ▶ Obecná pravidla pro psaní SQL dotazů
- ▶ Oracle: zpracování SQL dotazů

Důvod optimalizace

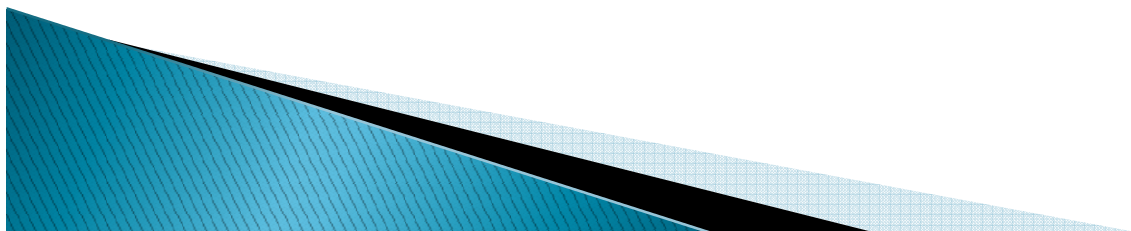
- ▶ Jedním z hlavních důvodů provádění optimalizace v databázových (DB) prostředcích je minimalizace nákladů.

Důvod optimalizace

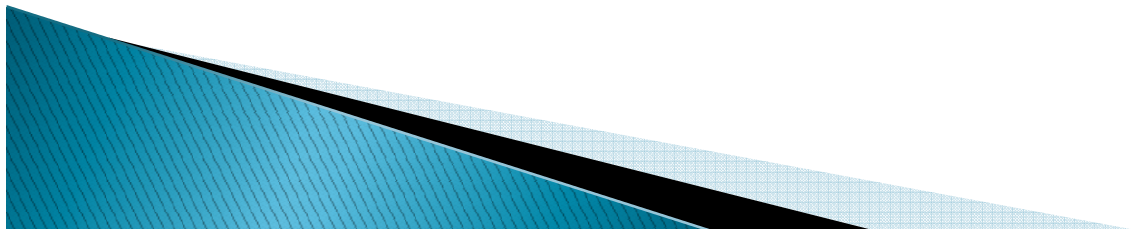
- ▶ Jedná se především o minimalizaci nákladů na:
 - zdrojový čas,
 - kapacitu paměti (prostor),
 - programátorskou práci.

(= snažíme dosáhnout maximálního výkonu se stávajícími prostředky)

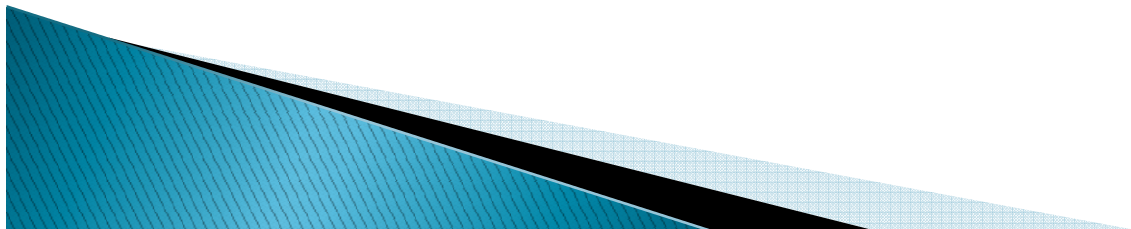
Kdo se na optimalizaci podílí

- ▶ Návrhář databáze (designer)
- ▶ Vývojář (developer)
- ▶ Správce databáze (DBA)
- ▶ Uživatel

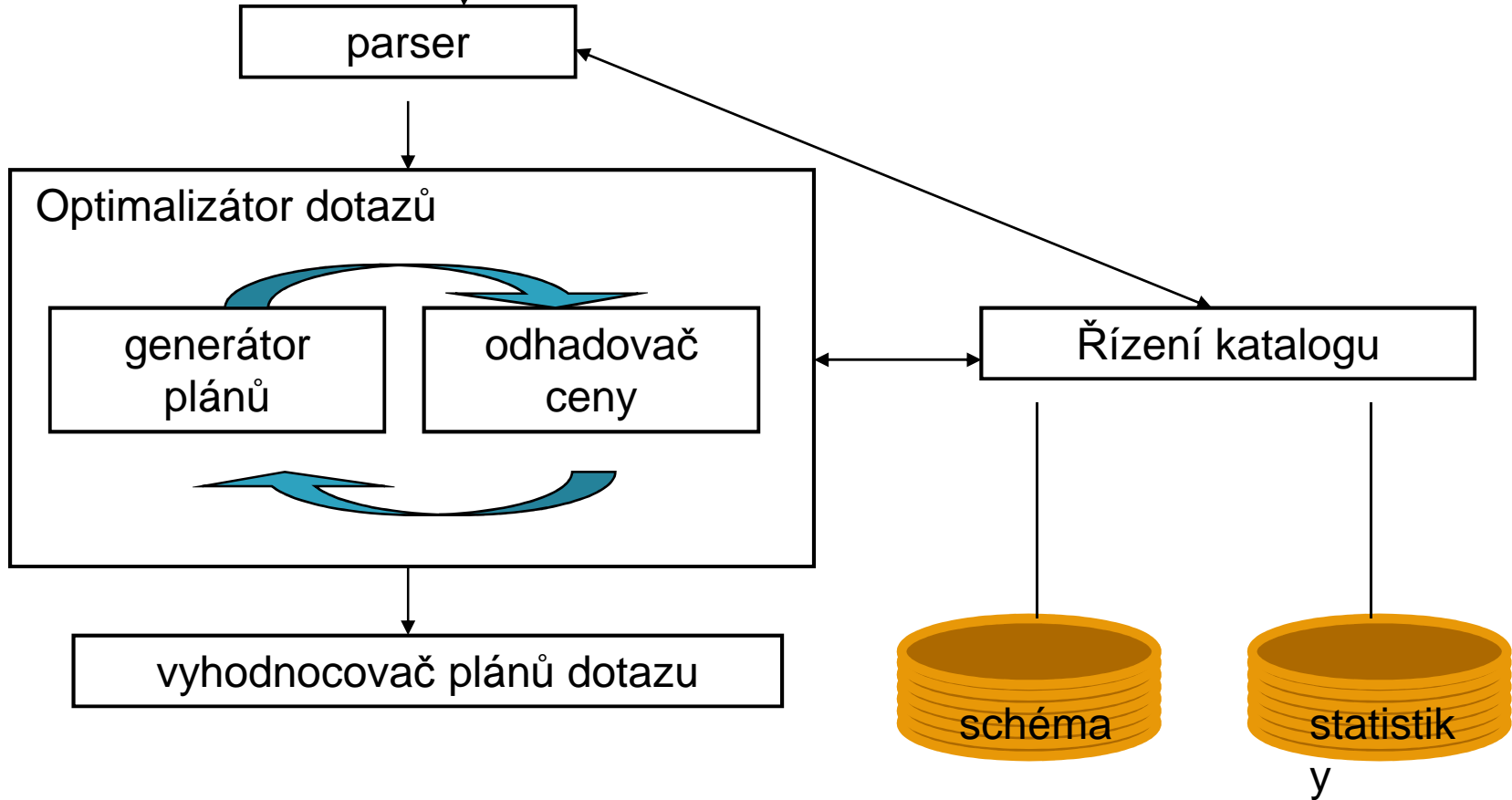
Kontext v SŘBD

- ▶ Jde o klíčový modul SŘBD
- ▶ cíl: učinit optimalizaci nezávislou na strategii zápisu dotazu
 - protipříklady: navigační jazyky, interprety SQL
- ▶ paralela s vyhodnocováním aritmetických výrazů
 - zde: časová složitost operací A_R pomocí I/O operací
 - rozhodující: velikost relací, velikost aktivních domén, indexy, hašování, bitmapy atd.

Architektura

```
SELECT Z.jméno  
FROM Rezervace R, Zákazníci Z  
WHERE R.č_zák=Z.č_zák AND  
R.č_letu=100 AND Z.kategorie>5
```


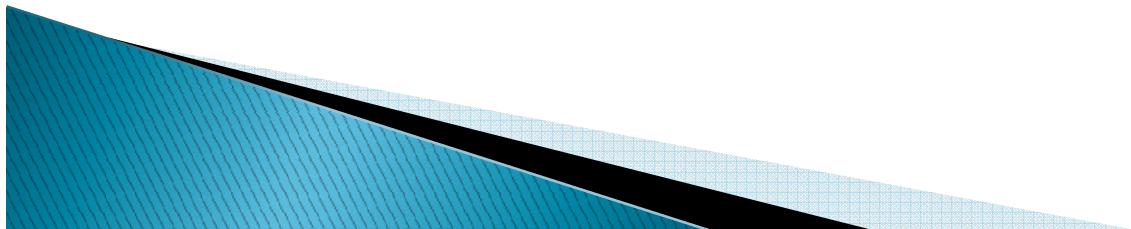
Optimalizátor

▶ Fáze zpracování dotazu

- převod do vnitřní formy
 - SQL $\rightarrow A_R$
 - lineární výraz \rightarrow strom

Poznámka: kalkul $\leftarrow \rightarrow A_R$ v polynomiálním čase v závislosti na délce výrazu

- konverze do kanonického tvaru
- optimalizace
- plán vyhodnocení
- generování kódu

Přehled problému

- ▶ *Plán vyhodnocení:* strom dotazu + algoritmus pro každou operaci.
- ▶ Dvě hlavní myšlenky:
 - jaké plány jsou uvažovány pro daný dotaz?
 - jak se odhaduje cena plánu?
- ▶ Z uvažovaných plánů se vybere ten s nejmenší cenou.

Př.: System R

- použití statistických dat pro odhad ceny,
- použití ekvivalentních algebraických výrazů,
- omezení na plány *doleva-do-hloubky*.

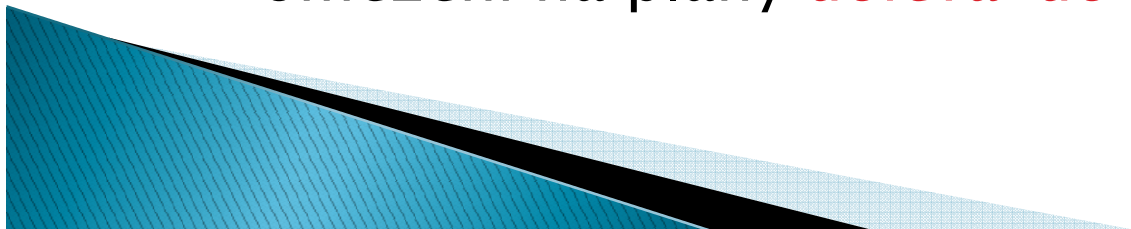

Schéma příkladu

Zákazníci (č_zák: int, *jméno*: string, *kategorie*: int, *věk*: real)

Rezervace(č_zák: int, č_letu: int, *datum*: date, *pozn*: string)

Sémantika: Zákazníci si rezervují lety do daného data.

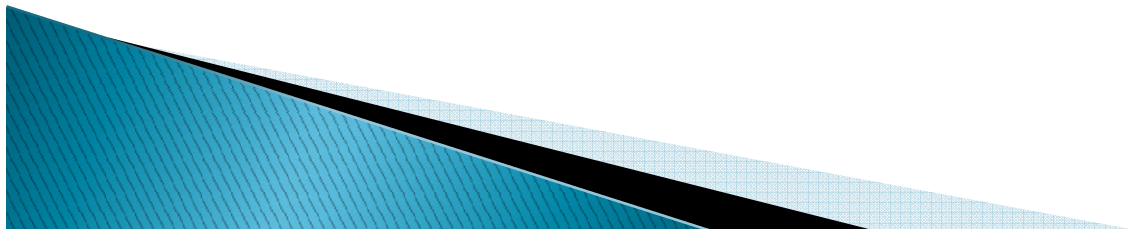
Parametry: $B = 4$ KByte

▶ Rezervace:

$R = 40$ Byte, $b = 100$, $p_R = 1000$ stránek.

▶ Zákazníci:

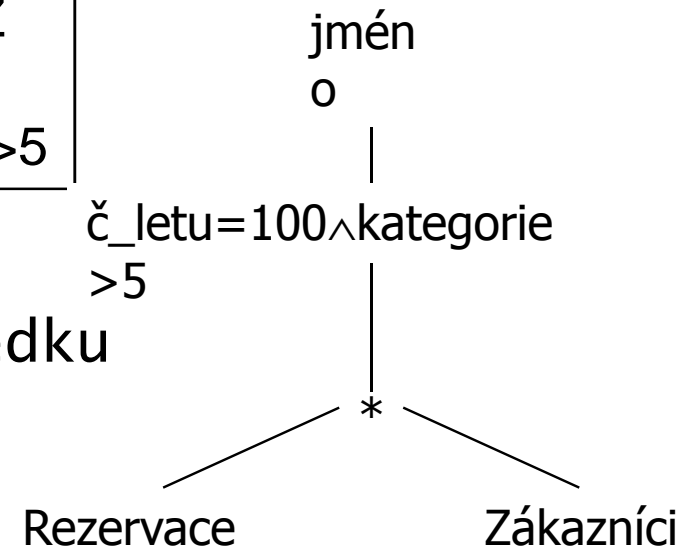
$R = 50$ Bytes, $b = 80$, $p_Z = 500$ stránek.

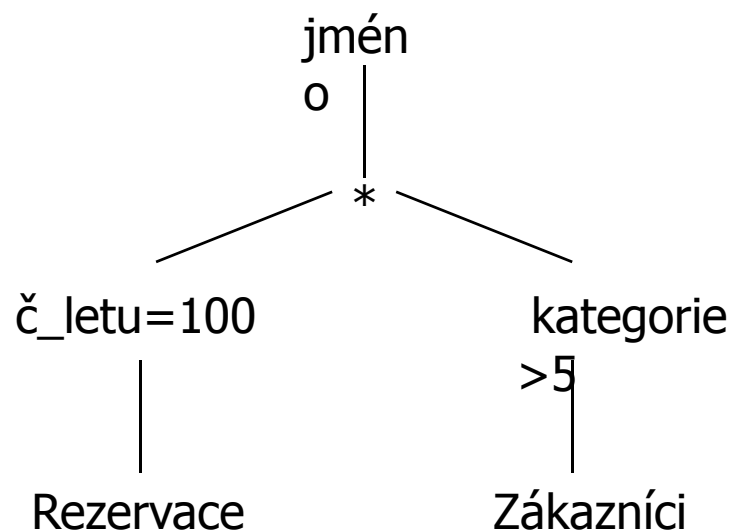
Alternativa 1

```
SELECT Z.jméno  
FROM Rezervace R, Zákazníci Z  
WHERE R.č_zák=Z.č_zák AND  
R.č_letu=100 AND Z.kategorie>5
```

- ▶ Plán: spojení hnížděnými cykly, selekce+projekce při generování výsledku
- ▶ Cena: $500 + 500 * 1000$ I/Os
- ▶ zřejmě nejhorší plán!
- ▶ Využít možnosti: selekce by měly být vyhodnoceny dříve, dostupné indexy, atd.
- ▶ Cíl optimalizace: Nalézt nejefektivnější plány, které vedou ke stejnému výsledku (odpovědi)

Alternativa 2 (bez indexů)

- ▶ Hlavní rozdíl: selekce nejdříve.
- ▶ Předpoklad: $M=5$ (5 bufferů). Výpočet ceny plánu:
 - Prohlídka Rezervace (1000) + write do T1 (10 stránek, máme-li 100 letů a rovnoměrné rozložení).
 - Prohlídka Zákazníci (500) + write do T2 (250 stránek, máme-li 10 kategorií rovnoměrné rozložení).
 - Sort(T1) ($2*2*10$), Sort(T2) ($2*4*250$), Merge(T1,T2) ($10+250$)
 - Součet: $1000+10+500+250+40+2000+260=4060$ I/O operací.

Pz.: třídění – n-cestným algoritmem třídění (T1 na 2 průchody, T2 na 4 průchody)

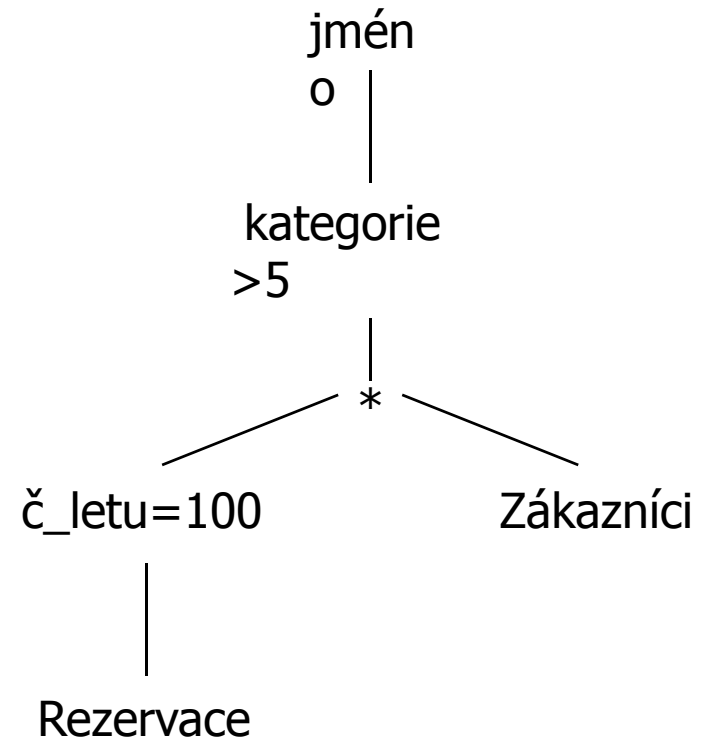
Zlepšení: projekce před tříděním – T1[č_zák], T2[č_zák,jméno]:

- T1 (1 stránka), T2 (166 stránek),

Součet: $1000+1+500+166 + 2*1*1 + 2*4*166 + 1 + 167 = 3027$
I/O operací.

Alternativa 3 (s indexy)

- ▶ s klastrovaným indexem *č_letu* v Rezervace, obdržíme
 $100,000/100 = 1000$ n-tic na
 $1000/100 = 10$ stránkách.
- ❖ Spojovací atribut je klíčem v Zákazníci
 - nejvýše jedna n-tice, neklastrovaný index na *č_zák* OK.
- ❖ Rozhodnutí nepropagovat *kategorie >5* před spojení je založena na dostupnosti indexu *č_zák* v tabulce Zákazníci.
- ❖ Cena: čtení stránek z Rezervace (10); pro každou rezervační n-tici se čte 1 stránka ze Zákazníci (1000 ×);
součet: 1010 I/O operací

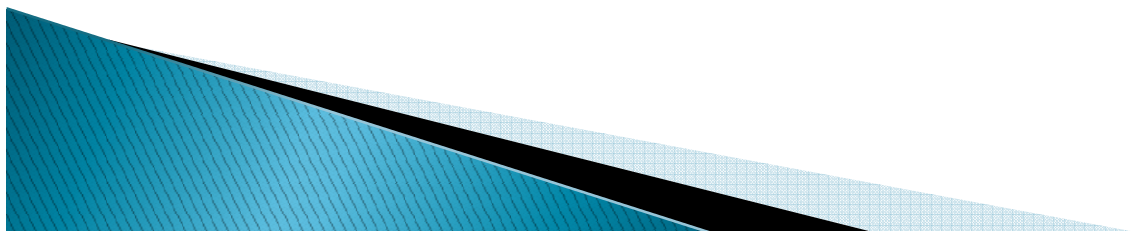
Obecná pravidla pro každého

Obecná pravidla pro psaní SQL dotazů

- ▶ Vyjmenovat sloupce
 - ▶ Používat co nejméně klauzuli LIKE
 - ▶ Používat co nejméně klauzule IN, NOT IN
 - ▶ Používat klauzule typu LIMIT
 - ▶ Na začátek dávat obecnější podmínky
 - ▶ Výběr vhodného pořadí spojení
 - ▶ Používat hinty
 - ▶ Nastavit indexy
-

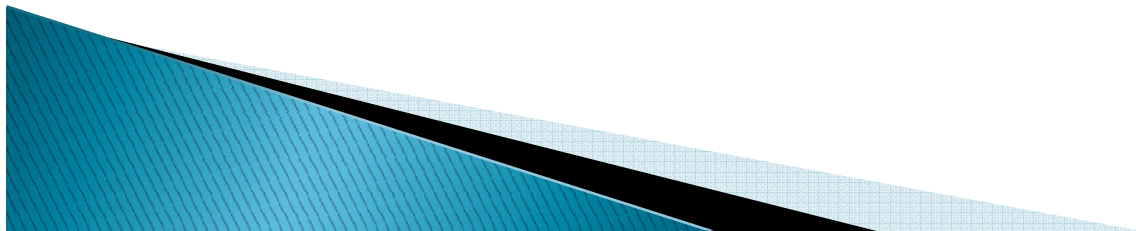
Pojmenování sloupců

- ▶ V *SELECT* dotazech nepoužívat v seznamu sloupců hvězdičku (*)
- ▶ Ve většině případů nepracujeme se všemi sloupci výsledku
- ▶ *SELECT * FROM Lide*
- ▶ *SELECT Jmeno, Prijmeni FROM Lide*

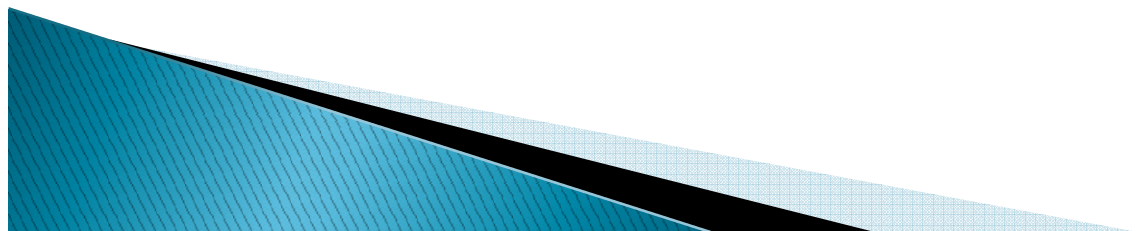
Pojmenování sloupců

- ▶ Používáte-li v *SELECT* dotazu všechny sloupce, použijte také výpis jednotlivých sloupců
- ▶ Databáze nemusí zjišťovat seznam sloupců tabulky

Problematické použití LIKE

- ▶ Nedoporučuje se používat pro vyhledávání ve velkých textových polích (můžou obsahovat až několik GB textu)
- ▶ Zamyslet se, zda nejde vyhledávání provést jinou metodou

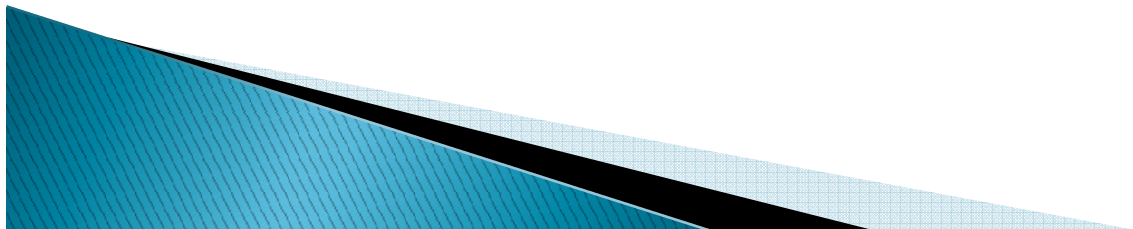

Používat co nejméně klauzuli IN, NOT IN

- ▶ *Vhodnější je použití příkazů WHERE a WHERE NOT EXISTS*

... WHERE Doprava IN ('Ford', 'Octavia', 'Seat', 'Peugeot');

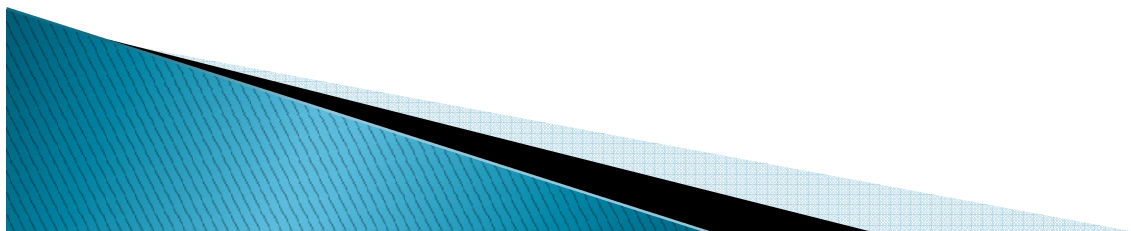
... WHERE Typ_Dopravy = 'Automobil';

Klauzule typu LIMIT

- ▶ V případech, kdy vybíráme např. nejstaršího člověka, můžeme použít dotaz:

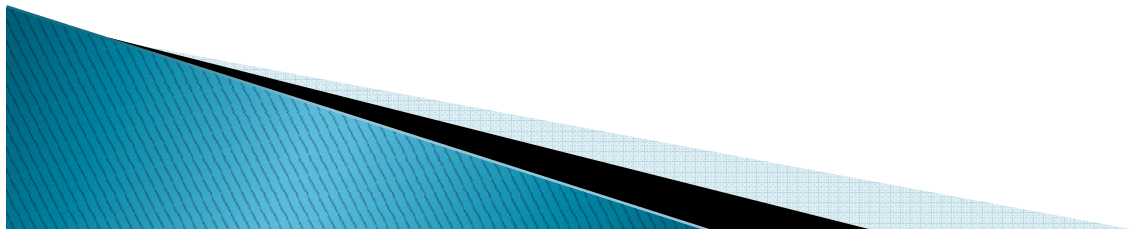
SELECT Jmeno, Prijmeni FROM Lide ORDER BY Vek DESC

Klauzule typu LIMIT

- ▶ Lepší řešení:

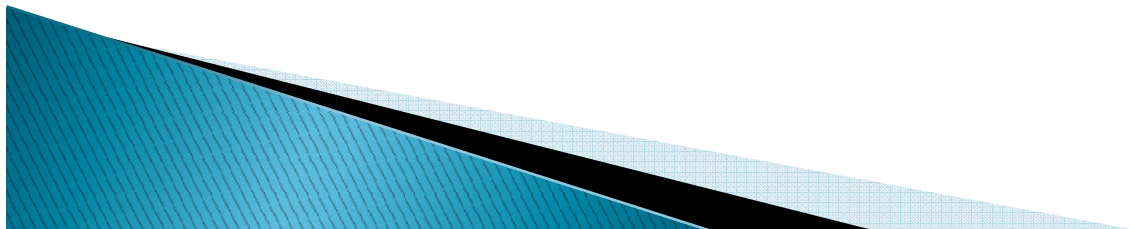
```
SELECT Jmeno, Prijmeni FROM Lide ORDER  
BY Vek DESC LIMIT 0,1
```


Důležitá pravidla

- ▶ V klauzuli *WHERE* dávat na začátek podmínky, po kterých vypadne ze seznamu nejvíce záznamů

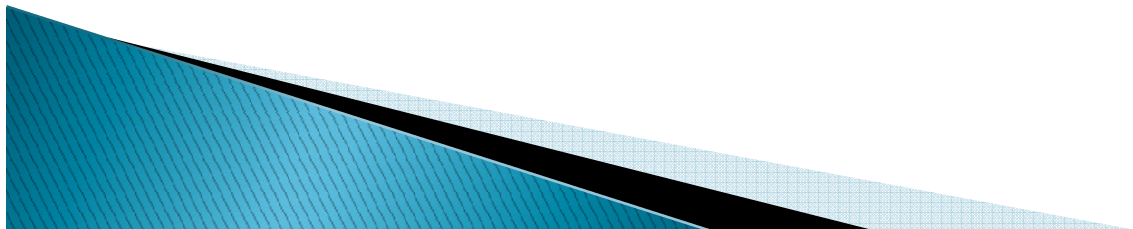
:-/

Důležitá pravidla

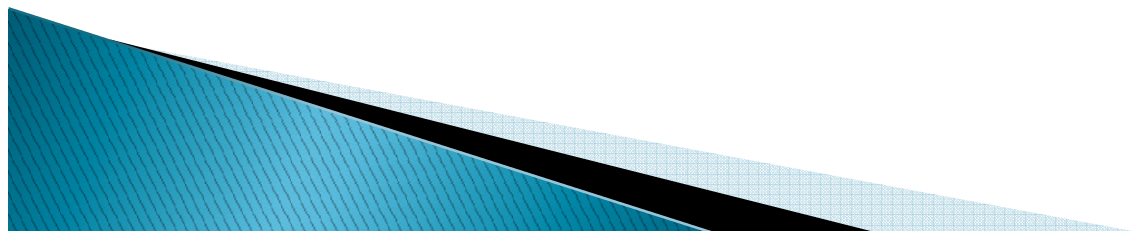
- ▶ Příklad: V tabulce *Lide* hledáme ženy starší 18 let

SELECT Jmeno, Prijmeni FROM Lide WHERE Pohlavi = 'Z' AND Vek > 18

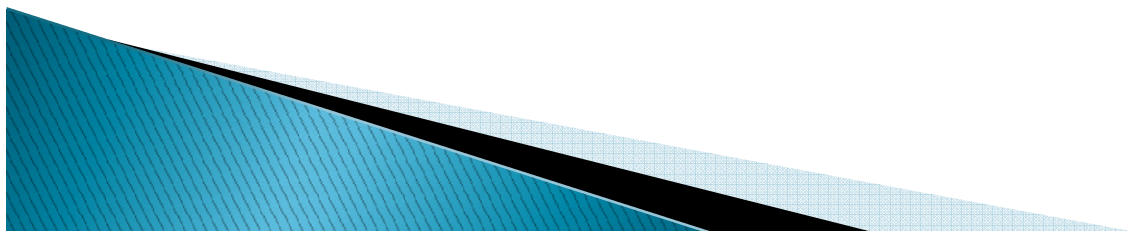
Důležitá pravidla

- ▶ DS nejprve vyhledá záznamy, vyhovující první podmínce, z nich pak vybírá záznamy vyhovující druhé podmínce
- ▶ Snažíme se, aby systém vyřadil na začátku co nejvíce řádků; ty se pak již při další podmínce nezkoumají...

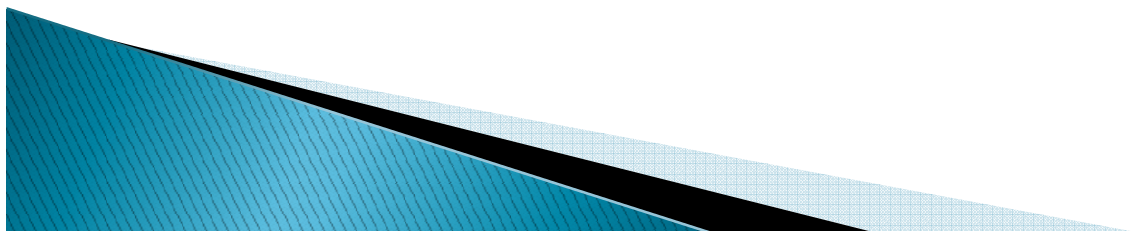
Výběr vhodného pořadí spojení

- 1) vyhnout se plnému prohledávání tabulky (pokud možno využít index)
- 2) efektivně vybírat takové indexy, které načtou z tabulky co nejméně záznamů
- 3) vybrat takové pořadí spojení ze všech možných pořadí, aby bylo spojeno co nejméně položek

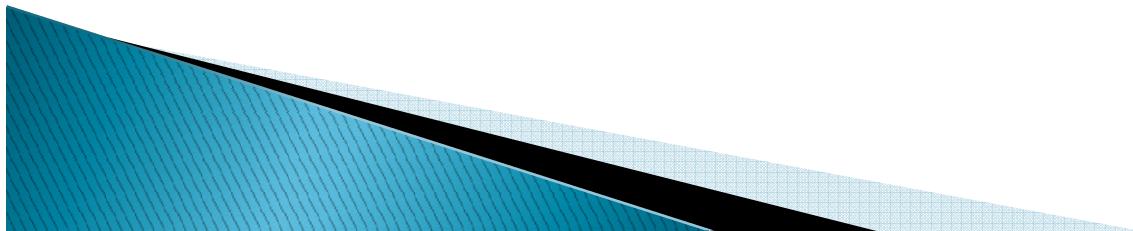
Důležitá pravidla – souhrn

- ▶ Použití UNION ALL místo UNION
- ▶ Spojování tabulek s využitím indexů
- ▶ Vytváření indexů pro atributy podle nichž se třídí v klauzili ORDER BY
- ▶ Provádění analýzy na indexovaných sloupcích

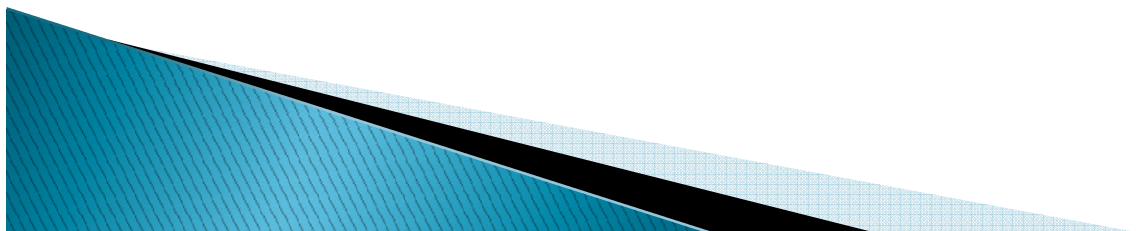
Použití hintů

- ▶ Hint = podnět, kterým optimalizátoru určíme, jaký má použít plán vykonávání dotazu
- ▶ Hinty se aplikují na blok dotazu, ve kterém se vyskytují.

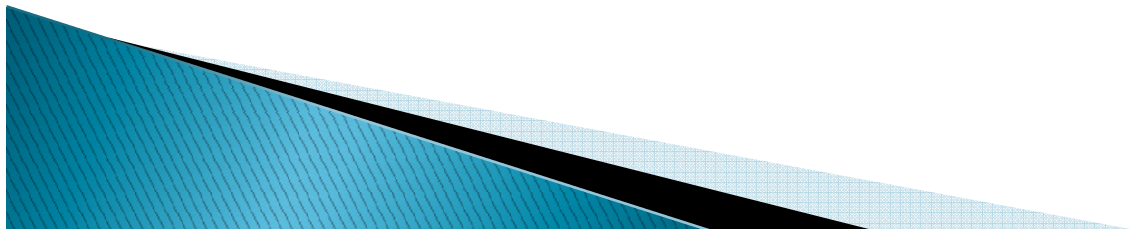
Použití hintů

- ▶ `SELECT jmeno, prijmeni, plat FROM ucitel WHERE pohlavi='M';`
- ▶ Optimalizátor by v takovémto případě zřejmě zvolil full table scan, protože pohlaví může obsahovat pouze dvě hodnoty, tedy vrácených řádků by měla být velká část ze všech možných.

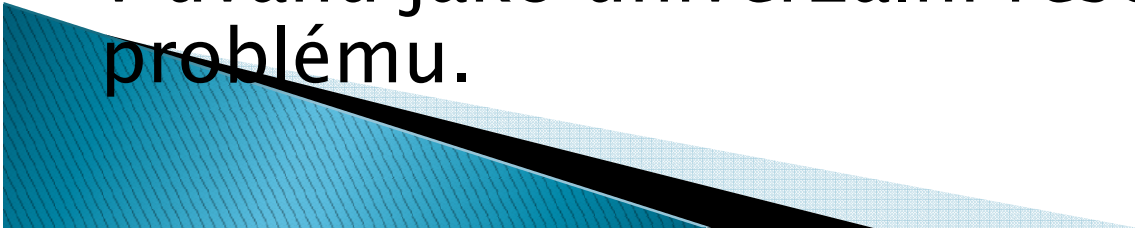

Použití hintů

- ▶ Pokud však víme, že učitelů – mužů je hodně málo (například ukládáme pouze učitele z mateřských školek), pak si můžeme pomoci hintu vynutit rychlejší přístup – index scan.
- ▶ `SELECT /*+ INDEX(ucitel pohlavi_index) */
jmeno, prijmeni, plat FROM ucitele WHERE
pohlavi='M';`

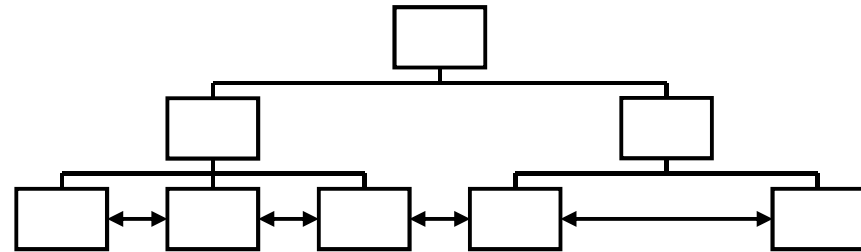
Indexy

- ▶ Procházení tabulky pomocí indexu trvá mnohem kratší dobu než procházení tabulky bez jeho použití.
 - ▶ Změna indexů se zdá být nejlepším řešením pro optimalizaci, jelikož má větší sílu než změna SQL dotazu či změna dat.
 - ▶ Samotné vytvoření indexů však nelze brát v úvahu jako univerzální řešení problému.
-

Indexy

- ▶ Tvorba indexů není v SQL-92 standardizována
- ▶ Jednotlivé databázové systémy řeší tvorbu indexů svými prostředky, které jsou navzájem více či méně podobné
 - Může se lišit
 - syntaxe
 - podpora různých typů indexů
 - jejich (ne)použití pro daný dotaz a obsah tabulky

B-tree indexy

- ▶ Obvykle redundantní B+ stromy
 - Hodnoty v listech
 - Listy oboustranně linkované pro snadný sekvenční průchod.
 - Vhodné pro sloupce s vysokou selektivitou (počtem různých hodnot ve sloupci).
 - Vícesloupcové (složené) indexy mohou zvýšit selektivitu.
 - Použitelné, pokud dotaz omezuje hodnoty prvních k sloupců indexu, přičemž prvních $k-1$ sloupců musí být omezeno na rovnost
 - Nepoužitelné, pokud v dotazu není omezení na první sloupec indexu
 - Nad jednou tabulkou v jednom dotazu nelze obvykle kombinovat více B-tree indexů. Dotaz se vyhodnocuje s použitím jednoho z indexů a ostatní podmínky se dopočítávají

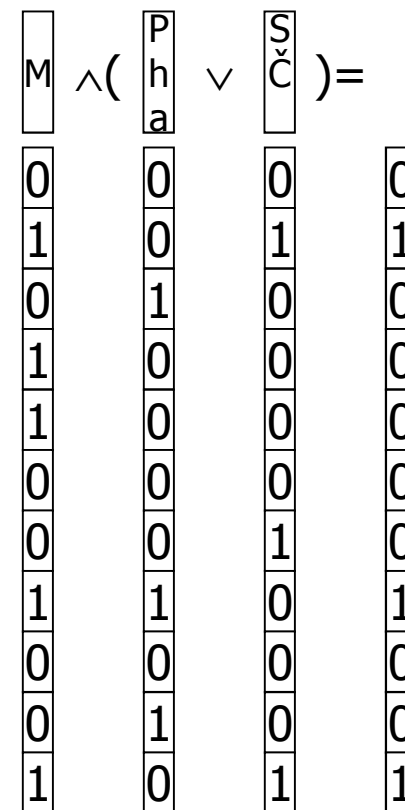
Bitmapové indexy

- ▶ Pro každou hodnotu sloupce / výrazu vytvořen binární řetězec obsahující 1 právě pro řádky s danou hodnotou

- Vhodné pro sloupce s nízkou selektivitou
- Lze kombinovat více bitmapových indexů nad jednou tabulkou pro zvýšení selektivity
- Kombinací více bitmap se zvyšuje selektivita indexu

```
SELECT * FROM Obyvatel
WHERE Pohlaví='M'
      AND (Kraj='Pha' OR Kraj='SČ');
```

- Kombinace tří bitmapových řetězců

Kdy indexy (ne)pomohou

▶ Nepomohou

- Pokud je procento vyhovujících záznamů velké
 - zvýšená režie s přístupem k řádkům v nesequenčním pořadí, daném indexem
- Při dotazech na hodnotu NULL
 - v indexech se běžně neukládají

▶ Pomohou

- V dotazech na rovnost sloupce s konstantou
- V dotazech na náležení hodnoty do intervalu

Kdy (ne)vytvářet indexy

- ▶ Jak Oracle, tak řada dalších databázových systémů vytváří automaticky unikátní indexy pro
 - primární klíče
 - jméno bývá shodné se jménem omezení
 - kandidátní klíče (UNIQUE sloupce)
 - jméno bývá shodné se jménem omezení

Kdy (ne)vytvářet indexy

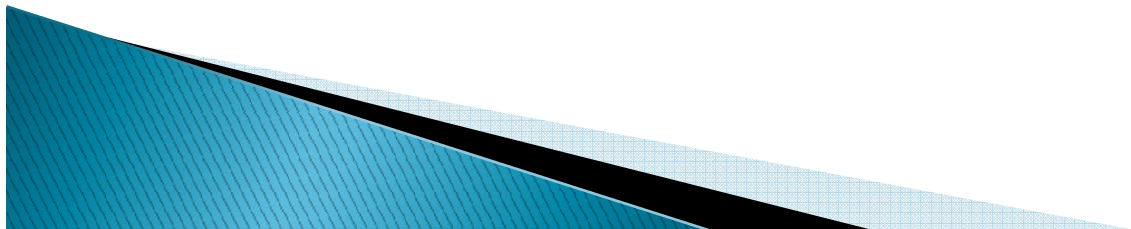
- ▶ Důležité je vždy vytvářet indexy pro cizí klíče !!!
 - Zrychlení odezvy při manipulaci s nadřízenou tabulkou
 - Při rušení nadřízené řádky je bez indexu nutné projít celou podřízenou tabulku, zda neobsahuje závislé řádky
 - Pokud je aktivované kaskádové mazání a odkazy jsou víceúrovňové, pro každou nalezenou podřízenou řádku je nutné projít celou její pořízenou tabulku atd. atd.
 - Průchod tabulkou čte i bloky, obsahující zrušené záznamy v tabulce
 - Průchod přes index najde efektivně všechny existující závislé řádky bez nutnosti čtení samotné tabulky
 - Např. Oracle řeší nemožnost efektivně najít a zamknout podřízené řádky zamknutím celé podřízené tabulky, čímž velmi omezuje možnost běhu aplikace s více uživateli.

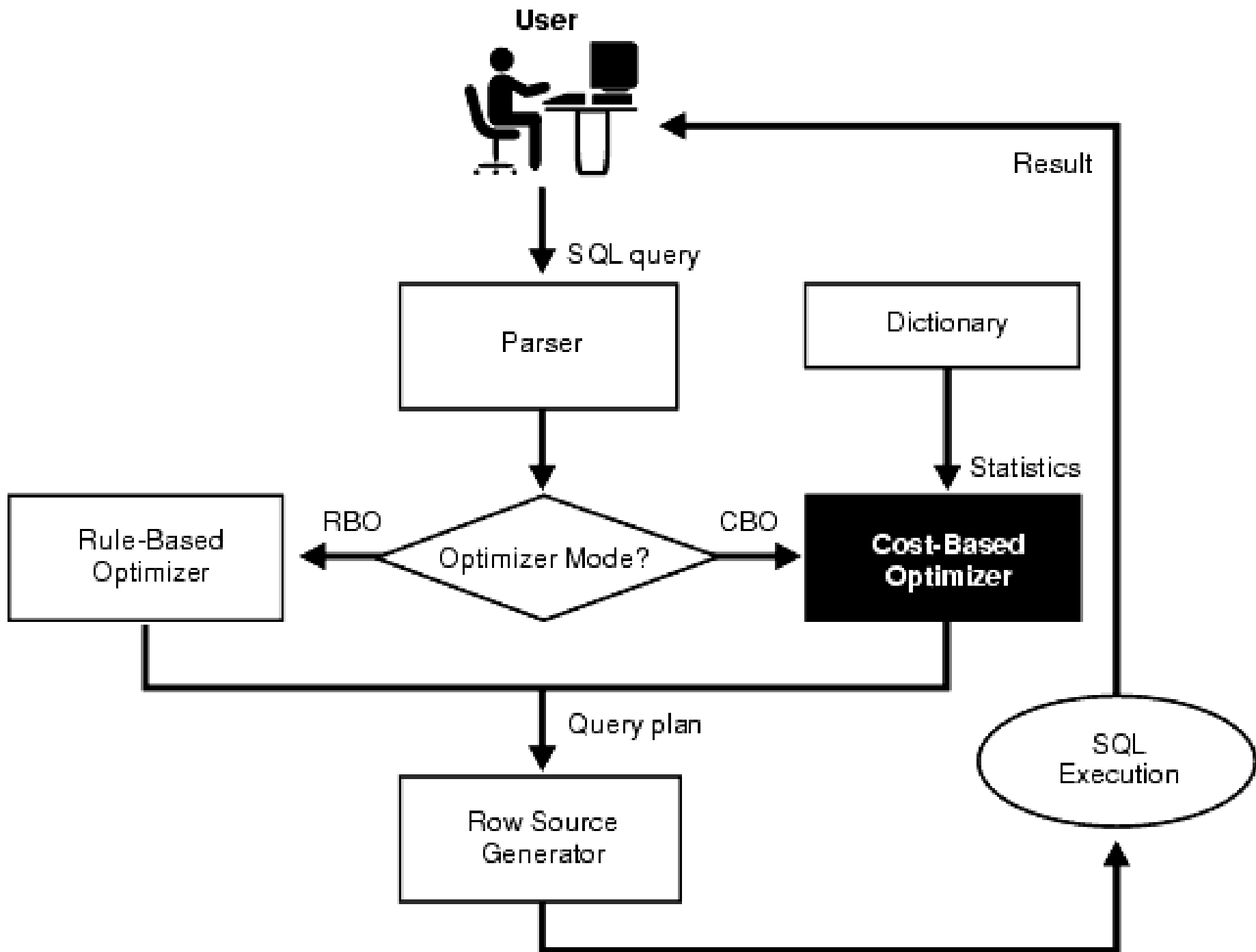
Kdy (ne)vytvářet indexy

- ▶ Indexy by se jinak měly vytvářet jen v případě, pokud výrazně pomohou často kladeným dotazům
 - V opačném případě spíše zdržují aktualizací operace

Oracle: Zpracování SQL dotazů

- ▶ Zpracování SQL příkazů se sestává z následujících komponent:
 - Parser
 - Optimalizátor
 - Generátor řádkových zdrojů (row source generator)
 - Vlastní provádění (SQL execution)

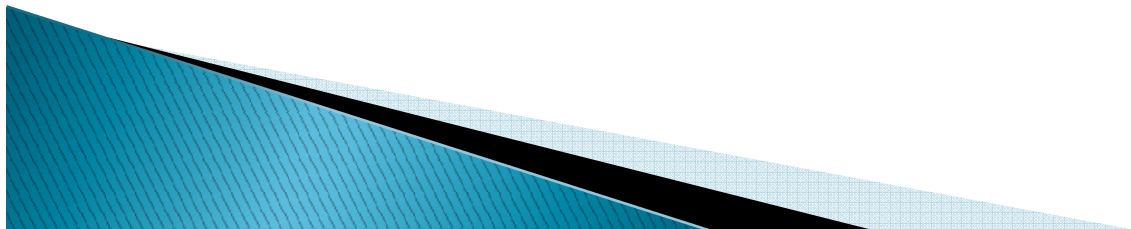
Optimalizátor

- ▶ Jádro celého zpracování
- ▶ Analyzuje sémantiku dotazu
- ▶ Hledá optimální způsob jeho provádění
- ▶ V Oracle rozeznáváme:
 - Rule-based optimizer (RBO)
 - Cost-based optimizer (CBO)
- ▶ Liší se v přístupu, jakým hledají optimální plán vykonávání

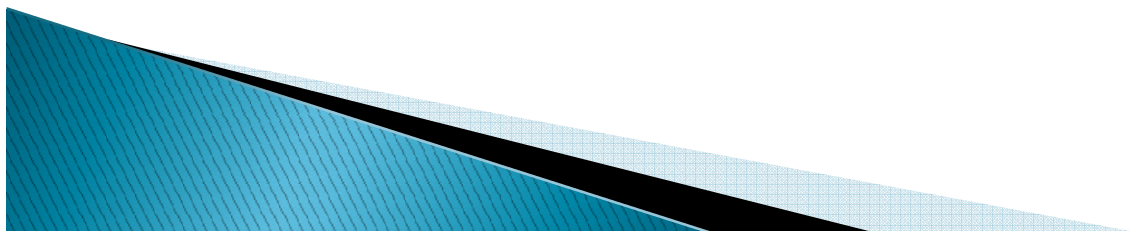
Optimalizátor

- ▶ rule-based optimizer vyhodnocuje jednotlivé přístupové cesty pomocí předem daného systému pravidel
- ▶ cost-based optimizer hledá plán s nejmenšími "náklady" (využívá statistiky)
- ▶ Oracle doporučuje používat pouze CBO

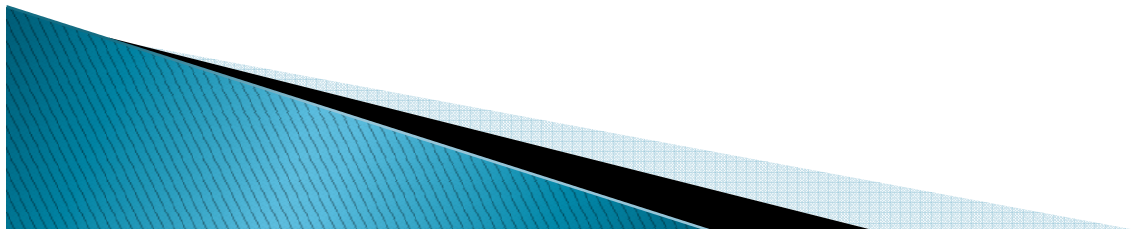
Optimalizátor

- ▶ Výstupem optimalizátoru je plán vykonávání (execution plan), který určuje:
 - přístupové cesty k jednotlivým tabulkám používaným dotazem,
 - pořadí jejich spojování (join order).

Statistiky

- ▶ Statistiky tvoří celá řada údajů o databázových objektech (tabulkách, indexech)
- ▶ Některé z těchto údajů jsou přístupné prostřednictvím tabulek a pohledů slovníku dat a může je tedy využívat i uživatel databáze.
- ▶ Aktualizují se výpočtem nebo odhadem.

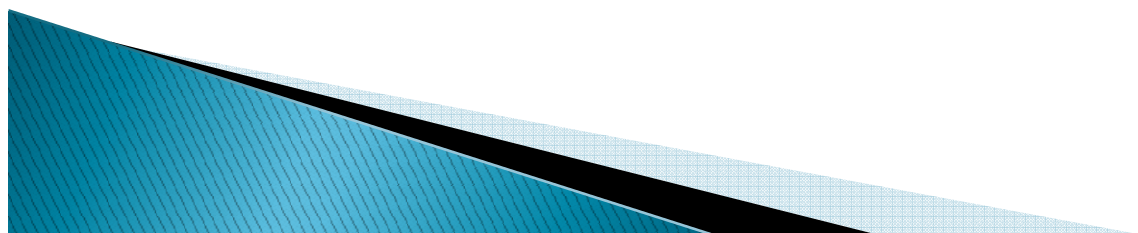

Statistiky

- ▶ údaje o tabulkách (počet řádků, počet bloků, počet nevyužitých bloků, průměrnou délku záznamu)
 - ▶ údaje o sloupcích (počet unikátních hodnot, počet prázdných (NULL) hodnot, histogram popisující distribuci dat)
 - ▶ údaje o indexech (počet listových bloků, počet úrovní, clusterovací faktor)
-

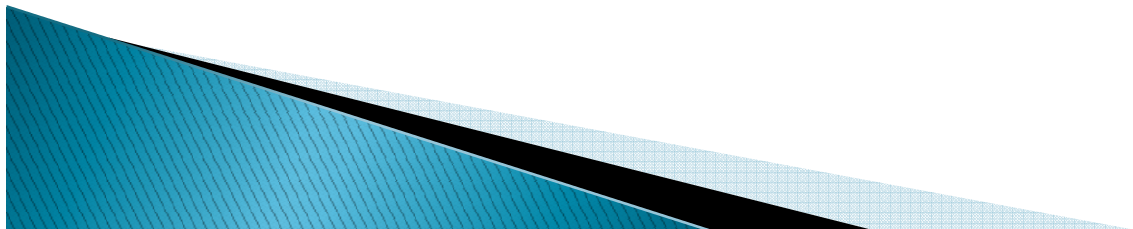
Možnosti ladění

- ▶ **OPTIMIZER_MODE** – pro dosažení maximální propustnosti (s co nejmenším využitím zdrojů), nebo dosažení co nejlepší odezvy (co nejdříve vrátit první výsledky)
- ▶ **SORT_AREA_SIZE** – Určuje velikost paměti využívané při třídění a nepřímou úměrou ovlivňuje cenu spojení

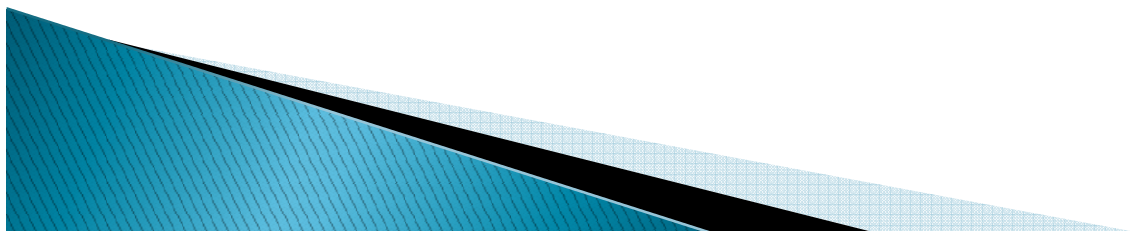
Možnosti ladění

- ▶ **CURSOR_SHARING** – Tento parametr určuje, zda se bude dotaz vyhodnocovat přesně jak byl zadán nebo se literály nahradí vázanými proměnnými
- ▶ **HASH_AREA_SIZE** – Určuje velikost paměti využívané při hašovaném spojování a nepřímou úměrou ovlivňuje cenu hašovaného spojení

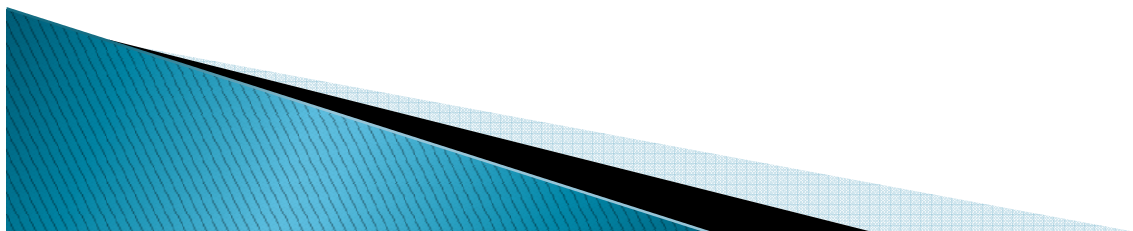

Minimalizace reparsingu dotazů

- ▶ Toho dosáhneme používáním jednotného zápisu dotazů a používáním vazebních proměnných místo konstant

„Dobrý návrh databáze a aplikace má daleko větší vliv na výkon, než sebelepší nastavení parametrů instance.“

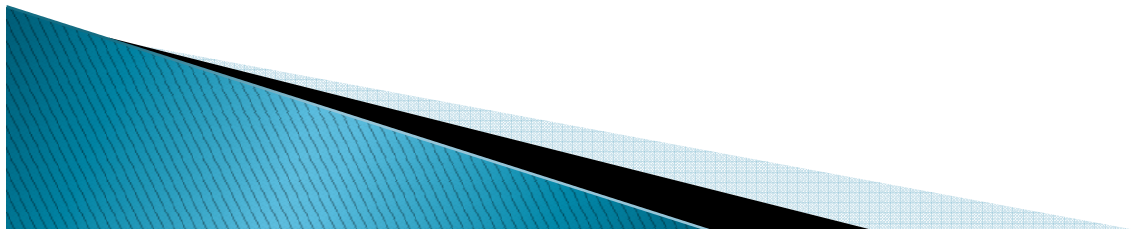
Odkazy na zdroje dat

<http://www.oracle.com>

<http://www.pcsvet.cz/art/article.php?id=197>

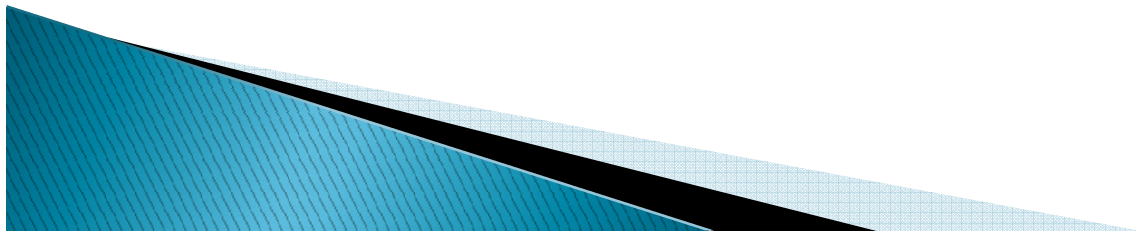
<http://www.dbs-intro.com/dbplus/ch01.html>

<http://www.sweb.cz/nidrl.vaclav/oracle2/optimalizace.html>

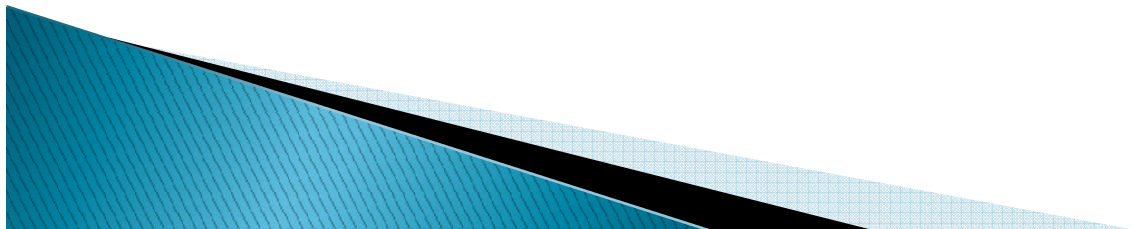
Optimalizace SQL dotazů

Plány provedení dotazu
Ovlivnění optimalizátoru

Optimalizace dotazů

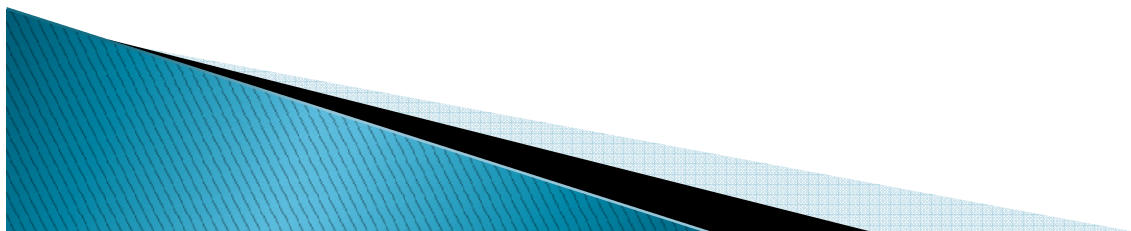
- ▶ Jeden dotaz lze napsat více způsoby
 - Shodná sémantika
 - Rozdílný způsob výpočtu výsledku
 - Doba výpočtu se může lišit i řádově !!
- ▶ O způsobu výpočtu rozhoduje optimalizátor uvnitř databázového serveru
- ▶ Potřebné je
 - Umět zjistit, jakým způsobem výpočet proběhne
 - Zvolit nejlépe optimalizovatelný zápis dotazu nebo optimalizátoru pomoci s výběrem

Typy optimalizace

▶ V Oracle

- Starší RULE BASED optimalizace (RBO)
 - Odvozuje plán ze syntaxe příkazu a existence indexů
- Novější COST BASED optimalizace (CBO)
 - Oracle 8+, doporučována pro lepší vlastnosti
 - Založena na statistikách, počítá cenu zdrojů provedení operace (čas, prostor, třídící operace, ...)
 - Dokáže rozlišit plány i pro různé hodnoty konstant v dotazu

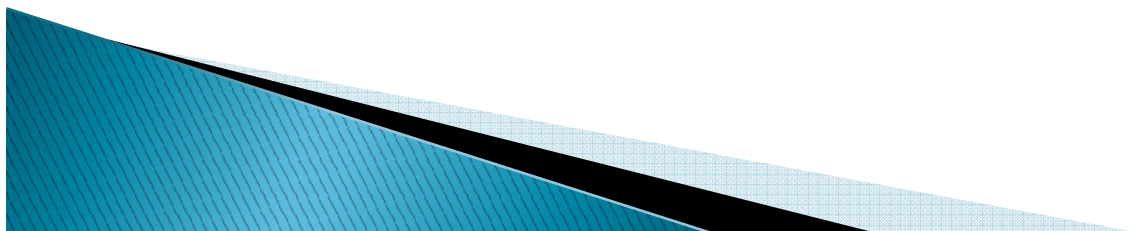
Rule-Based Optimalizace dotazů

- ▶ Cena přístupu k podmnožině řádek v tabulce v klesajícím pořadí
 - Full-scan
 - Prochází se celá tabulka, u každé řádky se ověří podmínka
 - Může být vhodné, pokud procento vyhovujících řádek je dost velké
 - Index-Range-Scan
 - Vyhledání intervalu v indexu, ověření ostatních podmínek v odkazovaných řádcích
 - Unique-Index-Scan
 - Vyhledání jediné možné vyhovující řádky podle unikátního indexu
 - ROWID-Scan
 - Vyhledání řádky na základě známé hodnoty jejího fyzického identifikátoru v databázi

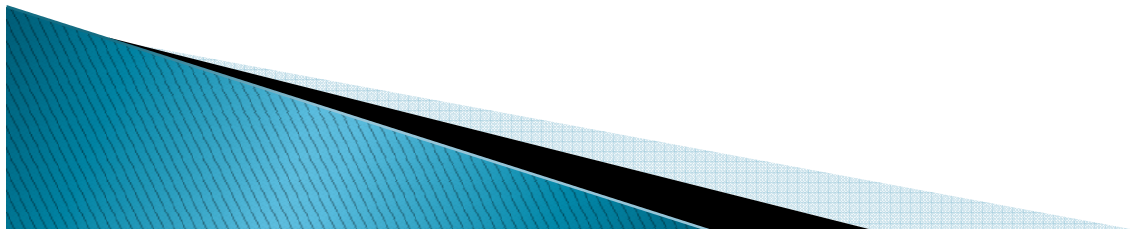
Optimalizace dotazů

- ▶ Cena operace JOIN dvou tabulek
 - Databáze se snaží zvolit tabulku s dražším přístupem jako hlavní tabulku
 - Ke každé nalezené vyhovující řádce dohledává odpovídající řádky ve druhé tabulce
 - Pokud obě tabulky nabízí pouze Full-Scan, data obou se setřídí a provede se Merge-Join

Optimalizace dotazů

- ▶ Jak zjistit způsob provedení příkazu?
 - Nejprve je nutné mít tabulku PLAN_TABLE s odpovídající strukturou, do které plánovač ukládá informace o plánu provedení příkazu
`@?\rdbms\admin\utlxplan[.sql]`
 - SQL*Plus nabízí přepínač
`SET AUTOTRACE {OFF | ON | TRACEONLY}`
 - Oracle obsahuje příkaz EXPLAIN PLAN

Tabulka PLAN_TABLE

▶ Zajímavé sloupce

STATEMENT_ID	VARCHAR2(30)
OPERATION	VARCHAR2(30)
OPTIONS	VARCHAR2(30)
OBJECT_OWNER	VARCHAR2(30)
OBJECT_NAME	VARCHAR2(30)
OBJECT_TYPE	VARCHAR2(30)
ID	NUMBER(38)
PARENT_ID	NUMBER(38)
COST	NUMBER(38)
...	

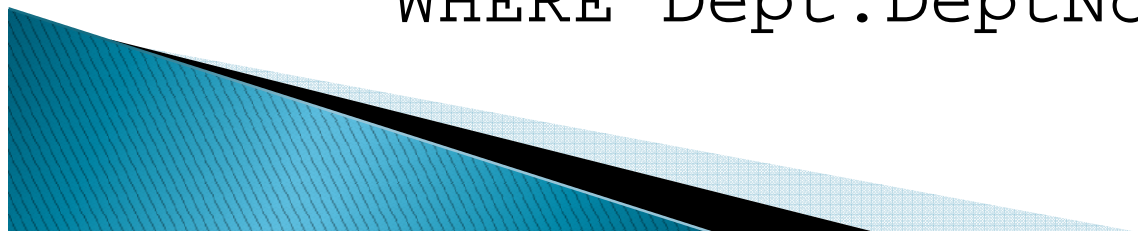

Identifikátor příkazu, shodný pro všechny řádky plánu
Operace (SCAN, SORT, ...)
Upřesnění operace (FULL, RANGE, UNIQUE, ...)
Vlastník zdroje
Jméno zdroje
Typ zdroje (TABLE, INDEX, CLUSTER, ...)
Identifikace kroku v plánu s daným STATEMENT_ID
Identifikace rodičovského kroku ve stromu provedení
Odhadovaná cena
...

- Strom plánu se čte od listů ke kořeni
 - Rodičovská operace se provádí po dokončení operací v potomcích
 - Kořenová operace má ID=0

Příkaz EXPLAIN PLAN

- ▶ **EXPLAIN PLAN**
SET STATEMENT_ID = 'jméno'
[INTO tabulka]
FOR příkaz;
- ▶ **EXPLAIN PLAN**
SET STATEMENT_ID = 'emp_dept'
FOR
SELECT Emp.*, Dept.Loc
FROM Dept, Emp
WHERE Dept.DeptNo = Emp.Deptno;

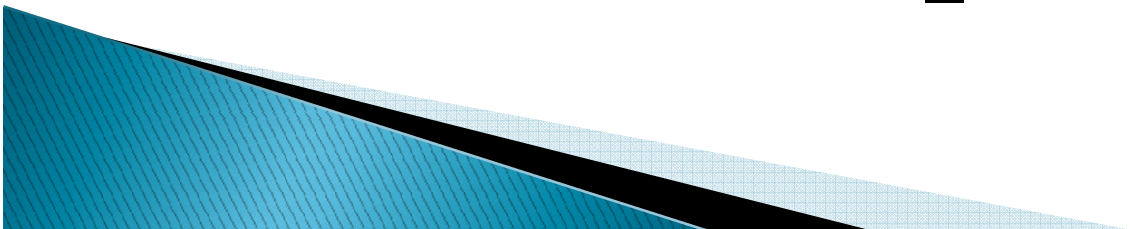

Příkaz EXPLAIN PLAN

- ▶ Získání plánu provedení např. příkazem

- ▶ SELECT

```
LPad(' ', 2*Level-1) || operation  
|| ' ' || options  
|| ' ' || object_name AS text  
FROM Plan_Table  
START WITH Statement_ID='příkaz'  
AND ID = 0  
CONNECT BY Parent_ID = PRIOR ID  
AND Statement_ID = PRIOR Statement_ID;
```


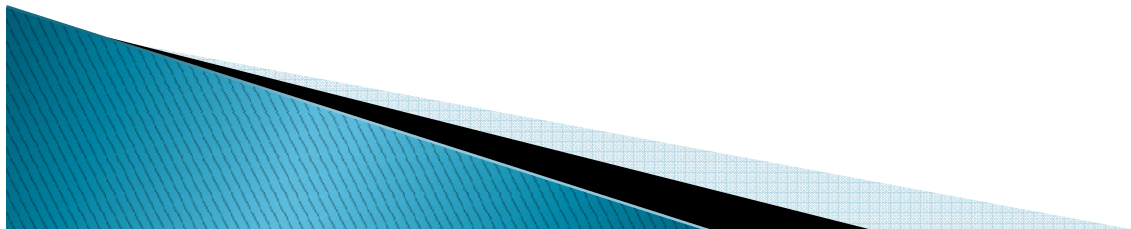
Jak psát optimalizovatelné dotazy

- ▶ V aplikacích používat místo konstant tzv. placeholdery a aplikační proměnné
 - Dva různé dotazy mají dva samostatné plány provedení. Jejich vytvoření zabírá čas a jiné zdroje databáze
 - `SELECT * FROM Emp WHERE DeptNo=10;`
`SELECT * FROM Emp WHERE DeptNo=20;`
 - `SELECT * FROM Emp WHERE DeptNo=:d;`
 - Někdy ovšem mohou dva plány pomoci, pokud se princip provedení odůvodněně liší.
 - `SELECT * FROM Vojaci WHERE Pohlavi='M'` 90% dat (full s.)
 - `SELECT * FROM Vojaci WHERE Pohlavi='Ž'` 10% dat (range s.)

10% dat (range s.)

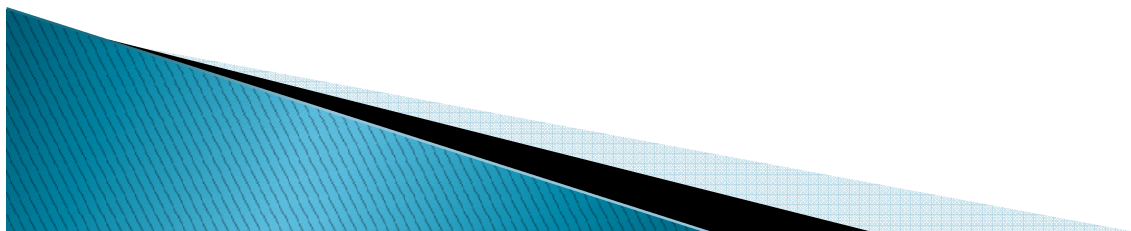
Jak psát optimalizovatelné dotazy

- ▶ Jeden dotaz psát všude přesně stejně
 - Různé zápisy databáze vždy znovu analyzuje a vymýšlí plán provedení
 - `SELECT * FROM Emp
WHERE Ename LIKE 'A%' AND DeptNo=10;`
 - `SELECT * FROM Emp
WHERE DeptNo=10 AND Ename LIKE 'A%';`

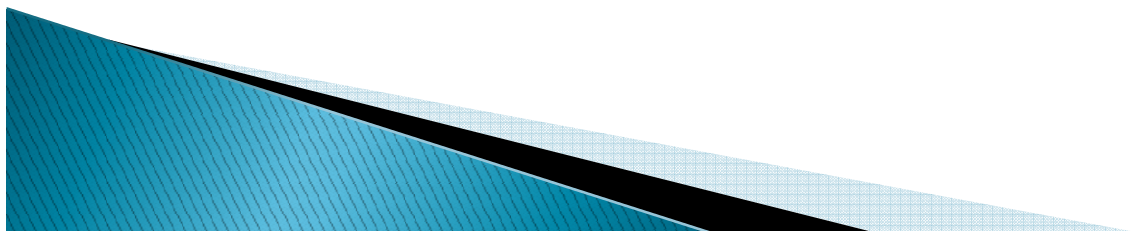
Nevýhody rule-based optimalizace

- ▶ Pokud existuje více neunikátních indexů na jedné tabulce, nemusí optimalizátor vybrat ten nejlepší
- ▶ `SELECT * FROM Osoba WHERE Jmeno='Jan' AND Mesto='Praha';`
 - Bud' to se přes index hledají Janové, a ověřuje se bydliště, nebo se hledají Pražáci a ověřuje se jméno

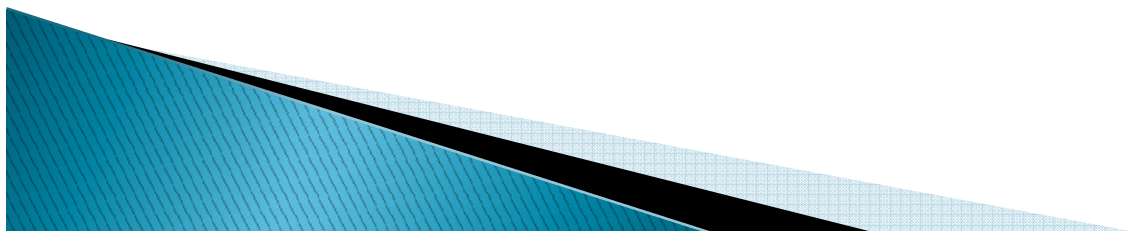
Nevýhody rule-based optimalizace

- ▶ Pokud existuje více neunikátních indexů na jedné tabulce, nemusí optimalizátor vybrat ten nejlepší
- ▶ Použití určitého indexu je možné optimalizátoru znemožnit použitím výrazu v dotazu
- ▶ `SELECT * FROM Osoba WHERE Jmeno||''='Jan' AND ...;`
 - Index přes jméno nelze použít, použije se město

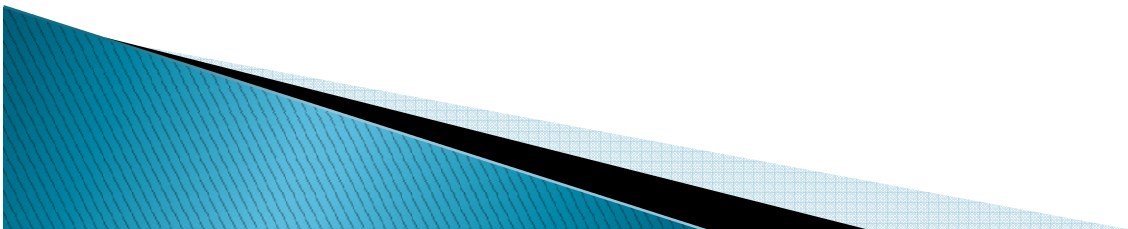
Cost-based optimalizace

- ▶ Pro jednotlivé plány se počítá cena provedení v řadě hledisek
 - Množství I/O operací, řádek, Byte, ...
 - Cena prováděných třídících operací
 - Cena za HASH operace
- ▶ Vybírá se plán s nejnižší váženou cenou

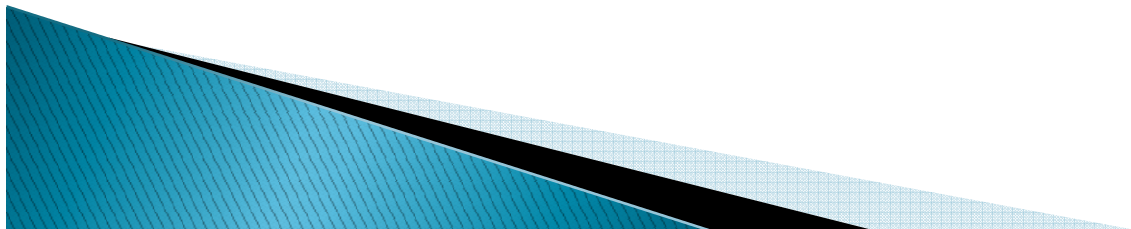
Cost-based optimalizace

- ▶ Využívá statistických informací o datech
 - Počet různých hodnot ve sloupci,
Histogramy rozložení hodnot ve sloupci,
Počet řádek v tabulce,
Průměrná délka jedné řádky
 - Pro konkrétní hodnotu nebo interval hodnot lze odhadnout
 - procento vyhovujících řádek v tabulce
 - jejich datový objem

Cost-based optimalizace

- ▶ V Oracle dovoluje používat indexy přes výrazy
 - CREATE INDEX Emp_Income_INX
ON Emp(Sal+COALESCE(Comm,0));
 - SELECT EName FROM Emp
WHERE Sal+COALESCE(Comm,0)>5000;

Výběr typu optimalizace

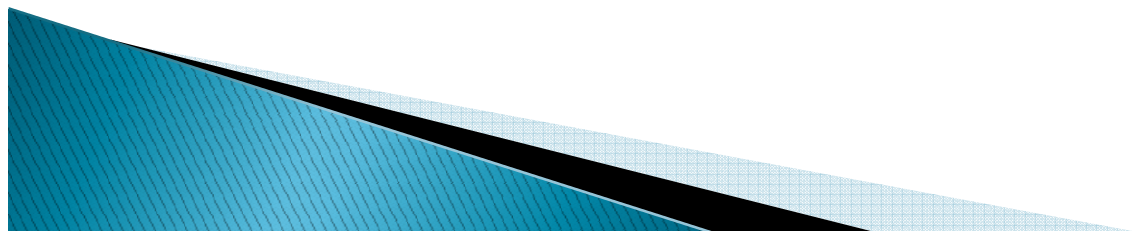
- ▶ Výběr optimalizace
 - ALTER SESSION SET OPTIMIZER_GOAL=
 - CHOOSE – výběr podle (ne)přítomnosti statistik nejsou-li k dispozici, potom RBO, jinak CBO
 - ALL_ROWS – vždy CBO, minimalizuje se cena za získání všech řádek odpovědi
 - Vhodné pro dávkové zpracování.
 - FIRST_ROWS – vždy CBO, minimalizuje se cena za získání prvních řádek odpovědi.
 - Vhodné pro interaktivní zpracování.
 - RULE – vždy RBO

Tvorba statistik

- ▶ ANALYZE TABLE jm_tabulky
{COMPUTE | ESTIMATE | DELETE} STATISTICS
[FOR {TABLE | ALL [INDEXED] COLUMNS}];
- ▶ DBMS_UTILITY.ANALYZE_SCHEMA('schema');
- ▶ DBMS_STATS.GATHER_SCHEMA_STATS;

- ▶ Pohledy v datovém slovníku
 - INDEX_STATS,
USER_TAB_COL_STATISTICS
USER_USTATS

Nápověda optimalizátoru (hinty)

- ▶ Pomocí plusových komentářů bezprostředně za prvním klíčovým slovem příkazu **SELECT/UPDATE/INSERT/DELETE**
 - `SELECT --+ seznam hintů`
 - `SELECT /*+ seznam hintů */`
 - Možné použít pro volbu typu optimalizace
 - `SELECT /*+ RULE */ * FROM EMP ...;`
 - `SELECT /*+ FIRST_ROWS */ * FROM EMP ...;`
- ▶ Použití hintu (kromě RULE) vždy použije CBO na základě statistik. Pokud nejsou statistiky spočteny, výsledek optimalizace je kontraproduktivní.

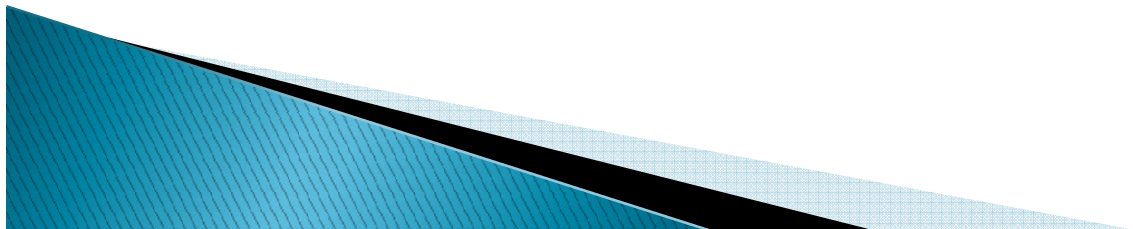
Nápověda optimalizátoru (hinty)

- ▶ CHOOSE, RULE, ALL_ROWS, FIRST_ROWS, FIRST_ROWS(*n*)
- ▶ Další možnosti (výběr)
 - FULL(jm_tabulky)
 - Full-scan pro tabulku
 - INDEX (jm_tabulky jm_indexu)
 - Pro průchod tabulkou se použije požadovaný index
 - NO_INDEX (jm_tabulky jm_indexu)
 - Pro průchod tabulkou se nepoužije požadovaný index
 - CLUSTER (jm_clusteru)
 - Pro spojení tabulek se použije cluster
 - ORDERED
 - Při spojování tabulek se použije pořadí uvedené ve FROM
 - USE_NL, USE_MERGE, USE_HASH
 - Spojení pomocí vnořených cyklů, merge-join, hash-join

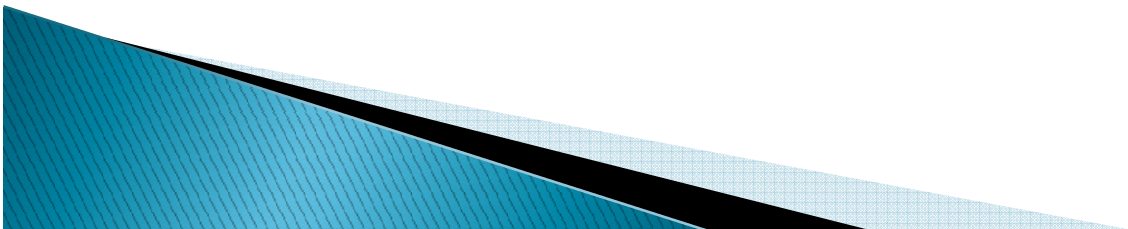
Nápověda optimalizátoru (hinty)

- ▶ FULL(jm_tabulky)
 - SELECT /*+ FULL(Emp) */
EmpNo, Ename
FROM Emp
WHERE EName>'X';
 - Použít FULL SCAN
i přes případně malé procento vrácených řádek

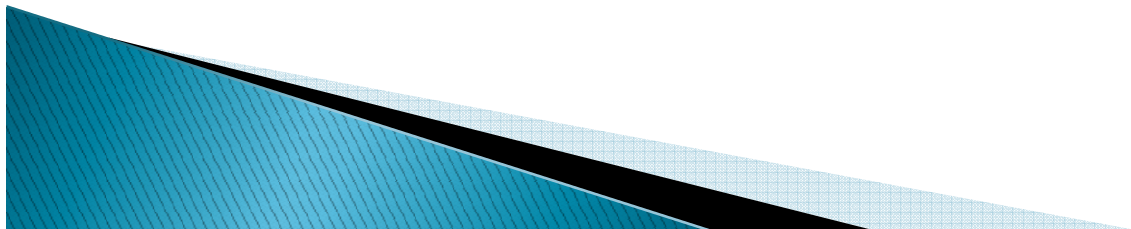
Nápověda optimalizátoru (hinty)

- ▶ INDEX(jm_tabulky index [index ...])
 - SELECT --+ INDEX(Emp ENameInx EDeptInx)
EmpNo, Ename
FROM Emp
WHERE EName LIKE'SC%' AND DeptNo>50;
 - Použít ten z uvedených indexů, který nabízí
nejnižší cenu provedení operace

Nápověda optimalizátoru (hinty)

- ▶ `NO_INDEX(jm_tabulky index [index ...])`
 - `SELECT --+ NO_INDEX(Emp ENameInx)
EmpNo, Ename
FROM Emp
WHERE EName LIKE 'SC%' AND DeptNo > 50;`
 - Index přes EName se nebude pro vytvoření plánu uvažovat

Nápověda optimalizátoru (hinty)

▶ ORDERED

- SELECT --+ ORDERED

EmpNo, Ename

FROM Emp, Dept

WHERE ...;

- Tabulky se budou spojovat v pořadí, v jakém jsou uvedené ve FROM klauzuli

